

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A magyar vámügy.

Irta: **Kalmár Antal dr.**

— április 19.

Ez is olyan dolog, amibe a magyar ember sose lát tisztán. Nem lát se a közjogi, se a közgazdasági részébe. Ennél fogva egy kicsit előről kell kezdeni a dolgot.

Harminczhét esztendeje élünk már az osztrákokkal törvényes vámszövetségben; azelőtt tizenkilenc esztendeig törvénytelenben éltünk s így ötvenhat esztendeje nem tudja már a magyar nemzet, hogy ugyan mi fán is terem az a vámsorompó, amely bennünket Ausztriától elválasztana.

A kiegyezési törvény szabad kezet ad a nemzetnek arra nézve, hogy legyen-e az osztrákoktól elkülönített vámterülete, vagy pedig ne legyen. Eddig úgy határoztuk, hogy ne legyen. Az pedig természetes dolog, hogy ha a magyar közös vámterületet akar: azt csak az osztrákokkal együttesen határozhatja el. Mert hiszen Ausztriában az osztrák a gazda. A megbomlott osztrákkal azonban 1898 óta a magyar vám- és kereskedelmi szövetséget nem köthet úgy, amint azt Deák törvénye parancsolja.

No hát így is jó: leszünk a magunk gazdái. Az önállóságtól nem igen szokott az ember megijedni. Azonban nem így történt. Elhatároztuk, hogy mi az osztrákkal még akkor is fontartjuk a vámközösséget, ha az osztrák nem is akar velünk vámszerződést kötni. Szabad lehetek ugyan, de nem akarok szabad lenni, mert hiszen jobb dolog szolgának lenni. Így is lett és ezt mi elneveztük „az önálló vámterület jogállapotának”, ami azt a hihetetlen jogi és gazdasági doktrinát foglalja magában, hogy miképpen lehet kétoldalú szerződést egyoldalulag megkötni s két gazdának a szövetséges gazdálkodását csak az egyik (a magyar) gazda által fontartani.

Lám! Mit ki nem lehet abból a közös törvényből fundálni! No de hát hőtáig tanul a magyar is.

Az önálló vámterület jogállapotában tehát az osztrák csak éppen úgy hozza be hozzánk az ő ringyét-rongyát, szemétdombra kerülő pántlikáját ezer millió korona értékben, mint hozta akkor is, amikor még nem volt meg az önálló vámterület jogállapota.

Valamennyire azonban megembereltük magunkat s némi tilalomfát mégis csak

állítottunk az osztrákoknak az 1899: XXX. törvényezikkelyben, amely ama híres Széll-féle formulát tartalmazza.

Mi ez a Széll-féle formula s mi a célja?

A célja: az osztrákkal élni vámszövetségben — ha lehet — s 1907. december 31-én éjjélkor fölláítani a közbeeső vámsorompókat — ha nem lehet.

1907 december 31-ig pedig: — az önálló vámterület jogállapota alapján — éljen a közös vámterület.

Kutya egye máját: elég cifra cél, de ez még nem a formula.

A formula a következőképpen formuláz:

1. 1903-ig Magyarország és Ausztria között a vám és kereskedelmi szövetségnek létre kell jönnie; tudjuk azonban, hogy nem jött létre.

2. Ha nem jön létre: akkor a külfölddel nemzetközi kereskedelmi szerződések köthetők ugyan, de csak 1907. decz. 31-ig, vagyis csak addig, ameddig Ausztriával az önálló vámterület jogállapota alapján közös vámterületben élünk.

No ha így van: akkor mégis csak vivát, mert ha hosszú időre nem is, de 1907 decz. 31-ig mégis csak lehet nemzetközi szerződéseket kötni.

Azonban még sem lehet. Az egerüt — itt nem egerüt. Nem lehet pedig azért, mert ha én szerződést akarok kötni a külfölddel, hát akkor azzal tárgyalnom kell. Igen ám, de:

„A külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifa új autonóm vámtarifával helyettesítendő”, — parancsolja a törvény.

Ez a parancsolat: a Széll-féle formula.

A törvénynek tehát ez az a mérgé, amely megölné a közös vámterületet — ha megölné.

Hogy a magyar ember esze hogy vergődik keresztül a közös és önálló vámterületek régi és új autonóm vámtarifáin, az osztrák autonóm vámtarifán, a magyar autonóm vámtarifán, vagy mindezeknek ellenkezőjén, a nem autonóm vámtarifákon — és hogy miért autonóm a vámtarifa akkor is, ha közös, akkor is, ha osztrák és akkor is, ha csak magyar, végül, hogy autonóm vámtarifák mikor lesznek nem autonóm vámtarifákká és amit legelőször kellett volna említenünk, hogy a vám-

tarifa mikor lesz autonommá: mindezekkel a kérdésekkel én most itt nem érek rá foglalkozni, s csak azt jegyezzük meg, hogy mikor Magyarország és Ausztria a régi autonóm vámtarifát az új autonóm vámtarifával helyettesítette: akkor már tulajdonképpen országgyűlési tárgyalások után a vámszövetséget is megkötötték.

Tehát a helyesbítés és a vámszövetség megkötése egy és ugyanazon dolog, amit azonban a Széll-féle formula nem egészen egynek vesz, mert megengedi a külfölddel való, 1907-en túl nem terjedő keresk. szerződések megkötését a magyar-osztrák vám- és kereskedelmi szövetség megkötése előtt is, — de csak a régi autonóm vámtarifának az ujjal való helyettesítése után.

Ez pedig tisztán egy dolog, mert új vámtarifa vámszövetség nélkül nem képzelhető s így bár a főbábán kívül sok okos bába sürgölődött-forgolódott a formula megszületése körül: az ujszületet mégis meghibbant agyvelővel jött a világra.

Az egész Széll-féle formula fölött pedig kiterjesztett szárnyakkal lebeg: a viszonyosság.

Hát ez micsoda?

Én az önálló vámterület jogállapota alapján szerződés nélkül is betartom a közös vámterületet — mondja Magyarország; hanem te is tartsd be Ausztria, mert ha te nem tartod be: akkor én sem leszek bolond azt betartani.

Ez tehát egy közönséges viszonyosság, amelyet a logika szerint megsérteni nem szabad.

De van így egy nem közönséges viszonyosság is.

A törvény t. i. a viszonyosság megsértésének tekintti azt is, ha az új közös autonóm vámtarifa létrejött előtt — a külfölddel tárgyalások tartanak.

Egészen nyilvánvaló, hogy így a törvény az osztrák és nem a magyar végrehajtó hatalomra gondol.

Ha nem így volna, akkor a törvény minek adná a magyar kormány kezébe a következő fegyvert: ha te, osztrák, tárgyalásokba mernél bocsátkozni a külfölddel, mielőtt a vámtarifát új autonóm vámtarifa helyettesítette: akkor én nekem ezt a viszonyosság megsértésének kell tekintennem s a törvény parancsolata szerint meg-

Olcso bevasárlási forrás

Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő
áruháza.

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piac-utca 2 szám alatt, — (kistempómmal se mben)

kell tennem a lépéseket a közbeeső vámsorompók föllállítására.

Ez a hüvelykszorítója a Széll-féle formulának.

Sulyos itt az a retorzió, amivel az osztrákokra egész törvényesen lesujthatok s e helyett, uramfia, mit látunk? Azt látjuk, hogy a perfidiát a magunk kormányja követi el, a törvényt a magunk kormányja rugja föl s a helyett, hogy az önálló gazdasági berendezkedésünkre tenné meg a törvény parancsolata szerint a szükséges intézkedéseket: a formula tilalomfája dacára derűre borura tárgyal és köt a külfölddel nemzetközi szerződéseket.

Ez a törvény is tehát csak annyit ér, mint a többi közösüges törvény: megesalja a polgároknak a benne vetett bizalmát. Szent ugyan a törvény — állítja Tisza István — de nem sérthetetlen.

Megindul tehát a törvény sérthetetlenége ellen a hajszá: „Ki kell a törvény időszerűtlen bilincseiből bontakoznunk, mert a kereskedelmi szerződések megkötése az ország emens érdeké.”

Ez tagadhatatlanul igaz.

De az is igaz, hogy az önálló vámterületnek a törvény parancsolata szerint való föllállítása is az ország érdeke.

Itt tehát két ország érdeke van együtt, amelyek közül az utóbbi kifejezeten benne van a törvényben, az előbbi pedig nincs benne. De ha ez így áll: akkor melyik országos érdeket kell teljesíteni? Vitathatlan, hogy azt, amelyik a törvénybe már be van véve és nem azt, amelyiket a törvény is tilt.

Annnyival is inkább, mert ha ezen törvény következtében létesül az önálló vámterület: akkor én amazt az országos érdeket

is teljesíthetem, amelyiket most a törvény tilt és szabadon köthetvén nemzetközi kereskedelmi szerződéseket: mindkét országos érdek teljesítve lesz s akkor is meglesz a „törvény időszerűtlen bilincseiből való kibontakozás” — amint azt Matlekovits ur képmutató ravaszsággal kívánja. Mig ha most a Széll-féle formula fölrugásával kötök nemzetközi szerződéseket, amint Matlekovits ur akar legalább husz esztendőre kötni: akkor csak az egyik országos érdek megy teljesedésbe.

A mi kormányunknak azonban nem azon jár az esze, hogy betartsa a törvényt: hogyha az osztrák megsérti a viszonzosságot, hogy akkor én, a törvény parancsolata szerint, készüljek a közbeeső vámsorompók föllállítására, nem! Hanem azon jár, hogy Bécsnek a kedvéért miképen is lehetne a magamhozta törvényt akár kijátszani, akár megkerülni, akár lerombolni.

Kaptatok-e enni a lakodalomban? — kérdi az anya a fiát. Kaptunk-e? Kaptunk bizony! Csak a léféle volt kettőfele, hát még a sok husféle!

Hát ennyi féle a bécsi félek között a Széll-féle formula csavarintgatása is.

Nehezebb azonban a sánta kutyát utólélni, mint a nem igaz embert.

Az igazsággal tehát utóléjük itt Tisza Pistát is, de azért egy ujjal sem nyulhatunk hozzá és nem rázhatjuk meg, mint Jézus a vargát, hogy kirázhatnók belőle a belészorult bécsi lelket!

A vasutasok.

— április 19.

Aki e napokban utazásokat tesz, alkalmat vesz magának arra, hogy étköző, vagy egyéb találkozó helyeiken megforduljon, az

tapasztalhatja, hogy a vasutasok hangulata legalább is aggasztó. Nagy szerencse lenne ugy a miniszterre, mint a vasutasok intéző embereire nézve, ha oly közvetlenül értesülne erről a hangulatról, nem pedig a valóságot takarató hivatalos jelentésekéből, vagy a sajtónak néha fordított közleményeiből. Ha a miniszter ur valami fonografot helyezne el a vasutasok társasköreinek asztalai alatt és aztán megszólaltatná azt a masinát, akkor döbbenne meg igazán attól a hangulattól, mely nem csupán az altiszti és szolgai, de különösen a hivatalnoki karban is elharapódzott már.

Ne álltassuk magunkat, de mondjuk ki nagy nyiltan, hogy ez a hangulat, amely már Baross Gábor idejében is az elégedetlenség hangulata volt és a túlmunkáltatás miatt tört ki kellemetlen összeütközések alakjában, ma már határozottan a forrongás színét öltötte fel. A vasutasok fizetésemelési mozgalma semmiben sem különbözik a munkássztrájkoktól, sőt el lehet mondani, hogy Magyarországnak ezen legelső hivatalnoki sztrájmozgalma az elért eredmények nyilvánosságra hozatala óta még aggasztóbb mederbe lépett, mint csak néhány nap előtt is volt. Azt hittük, hogy az évenként 6 és fél millió emeléssel, a tavalyra szótól 1.665 000 korona pótlékkal elér annyit a kormány, hogy a vasutasok ezt az eredményt elfogadják először is a megnyilatkozott jókerat jelének, másodsor a kezdetnek, amelyet az állam anyagi viszonyainak javultával fejleszteni lehet, de csalódtunk, mert itt is bebizonyult, hogy az étvágy evés közben jó meg, amit pedig előbbük táltak, azt a vasutasok igen sovány porciónak találták.

Ki kell jelentőnünk, hogy a helyzet ily elvadulásában a kormány a bűnös. Nem kellett volna oly vágyakat ébresztenie az alkalmazottakban, amelyeknek tökéletes, vagy — mondjuk ki — csak az emberiség és méltányosság mérvében való kielégítése is felülhaladja az állam anyagi erejét. Nem kellett volna a vasuti személyzetet és általában mindenféle hivatalnoki kart az egyedül üdvözítő kormánypolitikájára felhasználni.

A szkeptikus.

Irtá: *Hadrík Elka.*

A fák rügyei már felpattanni készültek a felderült nap arany sugarától. A pázsiton csillogott a hajnali harmatgyöngye; a mandulafa fehér virágaival, mint egy óriási pihés madár, terpeszkedett. Két kicsi madár hűvel csapdosta szárnyát és újra meg újra csókkal üdvözölte egymást.

Két kicsi madár. Ezek szerelmesek voltak... És a gróf fiu, ki ott járkált a parkban, irigyelte őt.

A két kis madár elszállt. Át a tulipán árnyasokán; át az illatos ibolyarétecskén; felkapva apró csőrükbe egy-egy fűszálat. Az ifjú vágó szemekkel nézett utánuk.

Ezek most fészket raknak.

De nem kell ám hinni, hogy a gróf-fiu szentimentális epedő lelkű férfiú. Nem ám! Inkább csak bizalmatlan és kétkedő. Az asszonyoknál elért sikerei óvatosságra tanították.

Fészket szeretne rakni ő is, de kap-e olyan párt, aki kitart vele végig, s nem röpköd ki majd néha más titkos fészket keresni.

Családjá egy szőke kontesszszel akarja összehozni. De ki áll jót érte, hogy a szőke kontessz nem olyan-e, mint amazok a szép asszonyok, akiknek ő annyi szép órát köszönhet.

— Mit lehetett itt tenni?!

Elhagyja a gróf fiu a szerelemre csábító illatos parkot és kinyitja a zöld redőnyű ősi könyvtár ajtaját. A csalfa tavaszi nap egy sugára besurran vele; az ablakpárkányon egy gyöngy madárka hangosan csieseregve hívogatja a pártját...

Sokat lapozgat ősei élettörténetének könyvében. A lovakok között volt olyan, aki

hölgye szép szeméért többször nézett szembe a halállal. Olyan is volt elég, aki nemes mérközésben hűgyéért életét vesztette s egyedüli jutalma a rózsakoszoru volt, mit a hófehér ruhába öltözött anyagi nő a sírjára helyezett. De bizalmatlan és kétkedő csak egyetlen egy volt a nemes ösök között. Ez, hogy kitanulmányozza titkos szive királynő-jének érzelmét, áruhát házába. Itt többször érte az a kegy, hogy a nemes hölgy lovagvesszőjét érezte vele.

A részletek ugyan nem, de az ötlet tetszett a gróf fiúnak. És ő is rövid idő múlva, mint komornyik szerepelt a szőke kontessz házában.

Az első nap ezt írta naplójába:

„Szerencsés volt az eszme, hogy áruhát öltöttem. A kontessz nem asszonynak való. Csodaszép, az tagadhatatlan, de szépséges, zsarnok és önző. Szeretni tán nem is tudna és így a hűségéről szó sem lehet. De még várok néhány napig és nem itélek végképp.”

Egy hét telt el. A gróf fiúnak bő alkalma nyílt csodálni a szőke kontessz szépségét s kutatni hibáját és erényét.

Most ezt írta a naplójába:

„A kontessz szőke haja olyan, mint a hajnali napfény, arany is, ezüst is, lágy és vakító. A szeme olyan, mint a szelid ibolya, mint a kék nefelejts, mint a patak kristályvize. Az arca, mint a szakadó rózsza, az ajkai, mint a tulipán szirma.

Szép! Nagyon szép! Egészben olyan, mint egy tündér patakból kiszökött habléány.

Ah, ha meg volna az egyensúly a test és lélek között! De a lelke, az nem ily tökéletes. Hiu, zsarnok és kaczer. Még nekem is, aki csak inasa vagyok, nem átal tetszelegni.

Vagy talán ez volna az a titkos erő, mely a két egymásnak teremtett lényt vonzza, ez volna a szerelem?”

E napon mikor a gróf fiu ezeket a naplójába jegyezte, a kontessz estélyre készült.

Arany haját mesteri egyszerűségű kontyba tűzette fel. Nyakát és vállait illatos kenőccsel kenette be. Apró lábaira gyöngyökkel kivarrott kis cipellőt húzott fel. A ruhája kékes-fehér színű volt, mintha a tenger habjából készült volna.

Igaza volt a gróf fiúnak, olyan volt a szőke kontessz, mint a felhők közül kibuvó rózsaszínű hajnal.

A kontessz ezüst keretű tükre előtt állott és elmosolyodott saját szépségének láttára.

— Hát ilyen szép vagyok!

Csak még egy vekonyka aranyláncocskát fűzött a nyakára, melyen egy parányi gyémánt szivecske csüngött és szikrái színes sugarakat hintettek a rózsaszínű váll puha bársony bőrre.

Elmosolyodott, hogy fog ma hódítani, a lába előtt hever majd mindenki ma este. S égett a vágától, már is megkezdeni, már is látni szépségének hatását.

Sorba behívatta a cselédjeit. Mikor mindnyájan a szépségétől elbűvölve távoztak, ekkor hívatta be a komornyikját. Észre vette már többször ennek reá tapadó szemét és úgy gondolta, ez a legény is szerelmes bele. És néha egy kaczer mosolylyal incselkedett is vele.

A gróf fiu belépett. A kontessz szóltanul fogadta, de az egész lényén visszatükrözött, ami foglalkoztatta:

— Ugy-e szép vagyok?

Az inas szinte felkiáltott az ámulattól. A kontessz intett, hogy segítse fel a köpenyét. A kétkedő filozófus remegve vette

Mert a kormány nem ösmervén önzetlen célokat, miként képzelhetik, hogy alkalmazottai önzetlenül fognak az érdekében sikkra szállani? Vasuti politikánk tuitengő, tervtelenül folydogál órányzatából következnek, hogy a folyton növekvő feladatokhoz nem rendelkezünk kellő számu erővel, a meglevőket pedig nemesak szükösen fizettük, de embertelen mértékben használtuk ki munkaképességüket. Emellett hivatalos nembánomsággal kezeltük az egész ember-anyagot, ahelyett, hogy az állam szeretetteljes gondoskodását éreztette volna velük, ezenkívül pedig okos társadalmi intézményekkel, szövetkezeti szervezetekkel pótoltuk volna, amit nekik az állam egyenes uton nem juttathatott.

Imé, itt vannak a rideg elbánás, a könnyelmű és lelkiismeretlen rohanás következményei. A Budapesten alkalmazott vasutasok rákosi gyűléséből már lehet arra következtetni, hogy a vasutasok forrongása nem csillapult és hogy még most van hátra a fekete leves. Vegye csak elő jobbik eszt a mélyen tisztelt kormány, hogy akadályozza meg a könnyen bekövetkező katasztrófát. Mert ebből a kavarodásból olyan katasztrófa következhetik, amely megállítja a mozdonyokat, az egész vasuti politika ellenben a kisiklás kellemetes látványában fog gyönyörködtetni.

Kérjük azonban a vasuti alkalmazottakat, hogy igazán súlyos körülmények és sok tekintetben méltányos követeléseik dacára ne feledkezzenek meg arról az egyről, hogy ők hazafiak. Ne szaporítsák ezen szerencsétlen országnak válságait és veszedelmeit. Töltse el önértéssel, hogy szegénységük és nyomott helyzetük dacára mily szép kulturális és nemzeti munkát teljesítettek eddig is. Az ország szegény és szegények ama társadalmi osztályok is — legkivált a gazda, nagy- és kisiparos — akinek vállain nyugszik minden fizetésemelés terbe, akik a vasutasok bármilyen csekély, de biztos fizetésére, nyugdíjára sem számíthatnak válságos napjaikban, munkaképtelen, agg korukban. Valami enyhítést már is nyertek a vasuta-

kezébe a pelyhes kis holmit és ügyetlenül helyezte a hölgy vállára, forró ujjai megérintették a nyaknak rózsaszínű bőrét és a remegő ujjakból villanyáram futotta át a kontesz testét...

*

Mindenki aludt a házban, csak a gróf fiu virrasztott. Küzdve, vergődve a szerelem ellen. Az ész azt diktálta, hogy meneküljön. Menekülni a rózsaszínű hajnal elől? Furcsa ötlet és természetellenes.

A csillagok már letűntek, csak a hold karimájának egy része volt még látható. A bodros felhők között itt-ott piros fény derengett. Itt volt a reggel, mikor a szöke kontesz a mulatságból hazaérkezett.

Még mámoros volt a sok szép beszéd-től, amit a rajongó gavallérok a fülébe sugtak. Szép este volt, mind a lábainál heverték; szeretné, ha örökké tartott volna.

A komornyik ott állt izzó szemeivel és parauca várt.

— Oly szép este volt! És miután hiába csöngetett a hölgy, a szobaleány nem sietett, hogy segítsen neki a vetkőzödsében, a komornyiknak nyújtotta lábát, hogy gombolja le róla a kis cipőcskét, amely szorította is egy küssé a sok tánczótól duzzadt lábacskát. A gróf fiu lehajolt, hogy teljesítse a parancsot. A kis láb a kezében volt, a selyem harisnya lukacsain áttört a vakító fehér bőr. Szegény kis filozófus, a fejébe tóduló vér elborította az ésszt. A kis gyöngyös alkotmányt csókokkal halmozta el és rebegett örök szerelmet, örök hűséget és felfedezte kiletét.

A szöke kontesz alig értette meg, mikor megkérte kezét, ő még mámoros volt. Oly szép este volt! Szép este volt! Mert a szépség magint csak gyűzött az ész felett.

sok, idővel majd abba a helyzetbe és oly vezetés alá kerül az ország, hogy akkor a méltányos kiegyenlítés módjai is meglesznek valósíthatók. Mindenekfelett pedig ne ragadtassák el magukat az izgatás által, ne engedjék mozgalmukat anarchiává fajulni, küzdjenek sorsuk javulásáért, hiszen küzdhetnek azért, mint szabad állampolgárok.

Magyar fiuk a katonai pályán.

— A temesvári hadapródiskola felhívása. —

április 19.

A temesvári cs. és kir. gyalogsági hadapródiskola parancsnokságától a következő értesítést vesszük:

Az 1904/1905-iki tanév kezdetével (szeptember közepén) a temesvári cs. és kir. hadapródiskolába mintegy 30-50 növendék vétetik fel.

A felvétel általános felvételei a következők:

1. Osztrák, illetve magyar honosság.
2. Testi alkalmasság.
3. Feddhetetlen előélet.
4. Az első évfolyamnál való felvételnél megkívántatik az elért 14-ik és meg nem haladt 17-ik életév.

Ha valamely pályázó ezen kort esetleg meghaladta vagy el nem érte volna, annak felvétele a közös hadügyminiszterium határozatától tétetik függővé.

5. Az első évfolyamba való belépésre, valamely középiskola alsó négy osztályának legalább is „elégéses“ eredménnyel való végzése igazolandó.

A latin és görög nyelvből esetleg nyert „elégéses“ osztályzat nem vétetik figyelembe.

Az első évfolyamba való felvételre pályázók kötelesek a következő tantárgyakból felvételi vizsgát tenni és pedig: német nyelv, aritmetika és algebra, mértan, földrajz, történet, természetrajz, természettan és vegytanból.

A felvételi vizsgán a felsorolt tantárgyak anyagának ismerete csak oly terjedelemben kívántatik meg, a milyenben az a középiskolák alsó négy osztályában taníttatik.

Azon pályázók, kik a felvétel feltételeinek megfelelnek, de a felvételi vizsgát sikeresen nem állják meg, szüleik beleegyezésével esetleg az egy évig tartó előkészítő tanfolyamok valamelyikébe is oszthatók be, melynek sikeres befejezése után az illető valamely hadapród iskola első évfolyamába vehető fel.

Ilyen előkészítő tanfolyamok jelenleg a prágai, lemergi, marburgi és strassi gyalogsági hadapród iskoláknál vannak felállítva.

A tanpénz az atya állásához képest évi 24, 160 vagy 300 koronát tesz ki.

A felvétel iránti folyamodványok legkésőbb folyó év augusztus 15-ig azon hadapródiskola parancsnokságánál nyújtandók be, mely a folyamodó lakhelyéhez legközelebb fekszik.

A folyamodványok közvetlenül a közös hadügyminiszteriumhoz nem nyújthatók be. Minden folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók.

1. A pályázó keresztlevele.
2. Annak honossági bizonyítványa.
3. Egy, valamely tényleges szolgálatban álló katonarvos által kiállított, orvosi vélemény.
4. A múlt tanév vég- és a folyó tanév összes bizonyítványai.
5. Ha a pályázónak pótvizsgát kell tennie ideiglenes bizonyítvány melléklendő.
6. Himlőjótási bizonyítvány (csak azon esetben, ha annak megtörténte az orvosi véleményben nem bizonyíttatik).

6. Azon esetben, ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános tanintézetből történik, még egy, a politikai vagy rendőrhatalóság által kiállított, erkölcsi bizonyítvány is csatolandó.

Hiányosan felszerelt, nem a hadapród-

iskola utján, vagy a határnap után benyújtott folyamodványok nem vétetnek tekintetbe.

A tanév megnyitása után pályázók nem vétetnek fel.

Megjegyezzük, hogy a hadapród iskolába való felvételtől szóló szabályzat a temesvári hadapródiskolánál 40 fillérért kapható és hogy ezen ügyben az iskola parancsnoksága minden érdeklődőnek szögél felvilágosítással.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Kedd, Bob hercege operett.

Szerda, Egyenlőség fantázia.

Csütörtök, Doktor ur bohózat.

Péntek, először Hajduk hadnagya operett.

Szombat, másodszor Hajduk hadnagya Operett.

Vasárnap d. u. Szegény ifju története színmű.

Vasárnap este, harmadszor Hajduk hadnagya operett.

Katalin. Tegnap este harmadszor került színre Bódi és Fejér kitűnő operettje, amelyben Sugár Aranka a czimszerepben újból fényes diadalt aratott, különösképpen zajos tetszésnyilvánításokkal honorálva a közönség énekművészetét a harmadik felvonásbeli Katalin ábrándja után. Rózsa Lili Germain szerepében aratott osztatlan tetszést diszkrétan finom játékával, kedvességével.

Hajduk hadnagya. Pénteken kerül bemutatásra Czobor bájos zenéjű, mutattató jelenetekben gazdag operettje a „Hajduk hadnagya, amelyre egész új jelmezeket és diszleteket készítettett az igazgatóság. A darabban Sugár Aranka, Rózsa Lili, Krémerné, H. Lilivel élükön részt vesznek az énekes társulat összes tagjai.

NAPI HIREK.

— **Vármegyei közgyűlés** —

Hajdu vármegye rendes tavaszi közgyűlését a jövő május hó 16-án tartja reggel 9 órakor, Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt. A közgyűlésen nyernek elintézését a 3 hónap óta ugyancsak összegyűlt folyó ügyek.

— **Vöröskereszt Egylet közgyűlése**

A Magyar Vöröskereszt Egylet hajdumegyei fióka ápril 27-én délelőtt 10 órakor a vármegyeháza nagytermében tartja rendes közgyűlését. A tárgysorozat a következő: A számadások elbírálása. A központi választmányhoz intézendő jelentés. A kilépett választmányi tagok helyének betöltése. Puk Gyula elnök lemondó levele. Az elnöki állás betöltése. Vásárhelyi István elhalálása folytán megüresedett pénztárnoki állás betöltése. Esetleges indítványok.

— **Hajdumegyei állandó választ-**

mánya e hó 29-én d. e. 9 órakor Rásó Gyula alispán elnöklete alatt ülést tart. Tárgyak: A vármegyei háztartási alap 1903. évről szóló zárszámadásának felülbírálása s a május hó 16-án tartandó tavaszi rendes közgyűléshez utalt egyéb tárgyak előkészítése.

— **A jövő évi képviselőválasz-**

tók. Hajdu vármegye központi választmánya ápril hó 23-án d. e. 9 órakor tartja ülését, amelyen az

1904. évi képviseléválasztók ideiglenes névjegyzékét állítják össze. Az ülésen Rásó Gyula alispán fog elnökölni.

— **Thaly Kálmán diszpolgári oklevele.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága, mint ösmeretes, dr. Thaly Kálmánt, városunk első kerületének nagynevű képviselőjét, a Rákóczi korszak neves történetíróját diszpolgárául megválasztotta. A diszpolgári oklevelet — mint azt már megírunk — Davidházy Kálmán jeles könyvkötő már elkészítette. A diszoklevél az iparművészet remeke és Davidházy Kálmán a legnagyobb izléssel készítette el. A diszoklevelet Kovács József polgármester vezetésével nagy küldöttség adja át Thaly Kálmánnak. Az átadás határnapja és hogy kik lesznek a küldöttség tagjai, még nincs megállapítva.

— **Minden csendes.** A kefégyári munkások sztrájkja által okozott izgalmaknak vége van. — Tegnap a rendőrség feloszlatta a sztrájkantantát az Olajútban, ahol különben is alig volt egy pár ember, azok is inkább kíváncsiságból mentek oda. A két gyárban ugyan az üzem nem kezdődött meg, de valószínű, hogy a munkások egy része már a közeli napokban munkába áll. Ma lapunk zártáig semmi rendezavarás nem történt s az éjjel is nyugodtan telt el.

— **Az építési bizottság ülése.** Az építési bizottság ma délután 3 órakor gyűlést tart. A gyűlésnek egyetlen tárgya öv. Szászay Istvánné házépítési kérvénye. Szászay Istvánné a Degenfeld téri házának helyére díszes emeletes palotát akar építtetni. A mérnöki hivatal meghaligatja előbb az építési bizottság véleményét is, mert a tervek szerint nem marad a szabályoknak megfelelő udvar.

— **Ártézi kut az Ohaton.** A város népes ohati pusztája eddig egészséges jó ivóvíz nélkül szűkölködött. A tanács közelebb a belső majornál hazilag 163 méter ői kutat fúratot. A furás kitűnően sikerült. Mert a kut igen kitűnő vizet ad s a magasra felszökő víz olyan bőven ömlik a csőből, hogy a major mellett lévő tégelyt egészen ellepte, s a felesleges víztömegnek elvezetéséről sürgősen kell gondoskodni. Aczél Géza főmérnök ezt a kutfúrasi eredményt nemcsak egészségügy, hanem a Hortobágyra nézve mezőgazdasági szempontból is öröndotesnek tünteti fel a tanácshoz is bemutatott jelentésében.

— **Beszakadt pinczehelyiség.** A pénzügyigazgatósági épületben van Tóth Gyula vaskereskedő pinczeraktára. A raktár boltozata ma reggel óriási robajjal beszakadt, anélkül azonban, hogy a felette levő hivatalos helyiség padozata beszakadt volna. Egy emberben kár nem esett.

— **Kéménytűz.** A debreczeni pénzügyigazgatóság Kossuth-utcai épületének egy kéménye, a hivatalos helyiségek felett kigyuladt. A tüzet azonban eloltották, mielőtt veszedelmet okozhatott volna.

— **Uj számvevőgyakornok.** Kovács József polgármester Csapó László irnokot számvevő gyakornokká kinevezte.

— **Egy nyugalmazott tanácsnok elhunyt.** Debreczen városának éveken át volt buzgó és népszerű tanácsnoka, Csurka János, mint részvételt értesülünk, tegnap este Diószegen, szőlőjében hirtelen szív-

szélhűdés következtében elhunyt. Az általános tiszteletnek örvendett derék férfi haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki: Mely fájdalommal tudatjuk, hogy néhai Csurka János Debreczen szabad királyi város ny. tanácsnoka folyó hó 17-én, éjjel 11 órakor, 68 éves korában, szívszélhűdésben hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 20-án, délután 3 órakor lesz a Varga-utcai 22-ik számú gyászháztól, a Hatvan-utcai temetőben, az evang. reform. egyház szertartása szerint. E szomorú tisztelegtetésre a közeli és távoli rokonokat, jóbarátokat, ismerősöket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debreczen, 1904 április 18-án. Ötvege: öv. Csurka Jánosné sz. Binder Anna. Testvére: Csurka Eszter. Az összes rokonság nevében is. Kedves emlékéit Grizük! A temetést Gebauer Károly tem. intézete rendezi.

— **Debreczeni vasutasok gyűlései.** A debreczeni vasuti tisztek, altisztek, szolgálók s az összes alkalmazottak tegnap déli 12 órakor, délutáni 5 és esti 8 órakor értekezletet tartottak az altiszti-kör helyiségében. Az első értekezleten 120, a másodikon 200-an, az esti gyűlésen közel 300-an vettek részt. A vasutasok egyhangulag kimondták, hogy a Hieronymi fizetésrendezési tervezetét visszautasítják és követelni fogják 1901-iki emlékiratuk teljes elfogadását. Délután fél 6 órakor a huszonegyes végrehajtó-bizottság ülésezik, mely megszövegezte ezt a határozatot s kimondta, hogy a Budapestben holnap tartandó országos gyűlésen Géhl György elnök vezetés mellett testületileg vesz részt.

— **Galicziai huszárok Debreczenben.** Ma reggel 9 órakor hangos trombitaszóval vonultak végig a főútcán, kék dalmányos, fehér csákós, dőlözög magyar huszárok, kik négy hosszú esztendőtt töltöttek el Galicziában — A huszárok Aradra mennek, Debreczenben hosszabb pihenőt tartanak. A huszárok élébe kivonult a Vilmos huszárezred egész tisztikara Báró Ulm őrnagy vezetésével.

— **Tűz a szélvíh rban.** Városunk keleti része nem kis veszedelemben forogott tegnap délután. Röviddel négy óra után tüzet jeleztek a Kigyó-utczán. A tűzoltóság Publig Ernő parancsnok vezetésével alatt nyomban megjelent a helyszínen, hol ekkorra már négy ház fogott tüzet. A tűz Lucei János Kigyó utca 18. számú házában egyik faskamarájában keletkezett s az óriási szélben nagy gyorsasággal terjedt. A kitűnően szervezett tűzoltóságnak valóban nagy erőfeszítésbe került, hogy a gyorsan harapzó tüzet megátolja. Daczára a nagy szélnek s ama körülménynek, hogy a házak szalmafedélűek voltak, öt óra utánra mégis sikerült teljesen eloltani s megmenteni egy utcaszor házáit.

— **A motorkocsi közlekedés beszüntetése.** Az államvasutak többfelé megkísérelte, vajjon beválí-e a motorközlekedés. Egy ilyen vonat járt Debreczen—Nánás—Tiszalök között is. A remények azonban, melyeket ehhez a motoros vasúthoz fűztek, nem váltak be. Szénmegtakarítást, a személforgalom emelését ugyan elértek, de emellett előtérbe nyomulnak hátrányai és pedig a gépkocsi megbízhatatlansága, amely anyai sok zavart okozott eddig is és amely oly gyakran ismétlődött, hogy az üzletvezetőség felterjesztést intézett az igazgatósághoz, a motoros üzem megszüntetése tárgyában. Ugy értesülünk, hogy az igazgatóság intézkedésére május hó 1-én meg is

szűnik a motoros közlekedés. Mindenesetre nagy kárára lesz az utazó közönségnek, ha a motoros közlekedést beszüntetik és hiszszük, hogy ez az intézkedés csak időleges, míg a mostani, a czélnak meg nem felelő szerkezetű gépkocsit mással pótolják.

— **A debreczeni „István“ gőzmalom által** a m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói segélyző-egyesületének adott 20 korona adományért, ezuton is halás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Katonai beszállásolás megváltása.** A természetbeni katonabeszállásolás terhének megváltása tárgyában felhivatnak mindazon háztulajdonosok, akik házaikat folyó 1904. évi május hó 1-től 1905. évi május 1-ig terjedő egy évre a katonatartás kötelezettsége alól megváltani óhajtkák, hogy ez iránti kérelmüket szóval vagy írásban június hó 1-ig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (városháza, I. emelet 19. számú ajtó) d. e. 9-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5 óráig annyival is inkább bejelentsek, mert a későbbi jelentkezések figyelembe vételni nem fognak.

— **Kőczé Antal hangversenye.** Kőczé Antal, a híres zenesz, esütörtökön este a Bika szálloda dísztermében nagyszabású hangversenyt rendez.

— **Kávésok és vendéglősök a főkapitánynál.** A debreczeni kávésok, vendéglősök stb. ipartársulatának 8 tagu küldöttsége tegnap délután tisztelgett Végh Gyula főkapitánynál, e díszes áliásra történt kineveztetéséhez szerencsét kívánva s kérve a kávé, vendéglős stb. ipar iránti jóindulatu támogatását. A főkapitányt Hauer Bertalan elnök üdvözölte szép beszéddel, melyre a főkapitány szíves szavakban válaszolt. Kijelentette, hogy a vendéglősök, kávéskók jogos kívánságait mindekor támogatni fogja, így a záróra kérdésben is, melyet minden vonalon eltöröltetni kíván, miután egy városra ugy nemzetgazdasági, mint erkölcsi tekintetben sokkal előnyösebb a ki-világított, mint a sötét kávéházi vendéglői ablak.

— **Népies mintagazdaságok Hajdumegyében.** A népies mintagazdaságok, melyek gyakorlati mintaadás által a kisgazdáknak hasznos szolgálatot tesznek, oly sikert értek el, hogy Tallian miniszter több új gazdaság berendezését határozta el. — Ujabban Hajduszerovaton és Vámospéresen is szándékozik a miniszter ilyen mintagazdaságokat felállítani.

— **A városok szövetsége és irodája.** Éhen Gyula, Dobieckzi Sándor, Molecz Dani orsz. képviselők és Lovass Zsigmond főmérnök felhívást bocsátottak ki egy, Budapestben Magyar Városok Országos Szövetsége és Irodája című váliatát megalkotása céljából. Az új intézet május hóban, később közlendő napon tartandó nagygyűlésen alakul meg és most jelentkezésre hívják fel a városokat és érdeklődőket. — Debreczen is kapott meghívást. Az előkészítő bizottság, melynek helyisége VI., Podmaniczky u. 57. sz. alatt van, terjedelmes, részletes tájékoztatóban ismerteti a szövetség és iroda célját, mely abban kulminál, hogy a városokat egy anyagi, mint szellemi téren való törekvésekben támogassa. Erre nézve az iroda tanácssal, utmutatással szolgál, elvállalja a képviselotet és közbenjárást a városok érdekében a kormánytól, pénzüzetetektől, ipari, kereskedelmi szállító váliatoktól. Kész terveket, ismertetésekot bocsát rendelkezésére a városoknak közművek vagy új közintézetek létesítésére nézve. E tekintet-

Csak e hó végéig

lehet olcsón karlsbádi edényeket kapni

DEBRECZEN, Piacz-utca 73.
Dr. TIHANYI háiban.

tetben gazdag gyűjteményt fog közszemlére bocsátani budapesti helyiségében. A szövetség tagjai mindezer: csekély díjat fizetnek.

— **A hat éves baba.** Vonaton kellett utazni a kis Maczának, aki bár már hat tavaszt látott, mégis olyan pirinkó volt, hogy a papája jónak látta nem váltani neki jegyet.

A kalauz szó nélkül akceptálta a kis szöke babát, ellenben a főkalauz föltette a pápaszemét és úgy nézte végig a leánykát.

— Nem volna még hat éves ez a kis leány?

— Még csak négy éves lesz, — mondta az apja.

A két ezüst csillagos úgy gondolta: 5 nem azért főkalauz, hogy olyan könnyen végezzenek vele. Szigoruan szólta hát:

— De kérem, ez a lányka már többnek néz ki, mint négy évesnek.

— Ha mondom, hát tessék elbinni, hogy még csak négy éves lesz.

Ki tudja, meddig tartott volna még ez a szöke, ha a kis Macza könybe borult szemmel nem fordul az apjához és ezt nem mondja:

— De ugy-e apuska, csat a vonaton vagyot négy évesz?

— **A Kereskedő Társulat palotájának kibővítése.** A Kereskedő Társulat a múlt héten választmányi ülést tartott, melyen Zádor Lajos elnök tett jelentést a társulati palota kibővítésének ügyéről. A társulat telke 360 négyszögöllel gyarapodott s így most már egy holdat tesz ki az a terület, mely a város középpontján, tehát a legértékesebb helyen fekszik. A választmány egyhangulag elfogadta az elnök azon indítványát, hogy az épület kibővítéséhez szükséges tökélet konverzáls útján fogják beszerezni s a kibővítést a titkár praktikus terve szerint eszközölte. Számítanak arra, hogy a város téglával, az állam pedig szubvenzióval fogja segíteni a Társulatot e nagyfontosságú s kizárólag közérdekű vállalkozásban.

— **A karlsbádi edényraktár** mai számunkban megjelent hirdetésére fe hívjuk olvasóink figyelmét.

Új töltésű villanylámpa 1.25 és 3 ft, utántöltés 60 kr. Mentze Henrik ajdonságok áruházában Piac- és Szt.-Anna-utca sarkán.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

— **Péazkölcsonők** gyorsan kikészíttetnek a 26 pénzintézzel összeköttetésben levő bankiradában, Debreczen, Csapó-utca 12. Törlesztéses kölcsönök földbirtokra és kisebb bérházakra is.

Tudomásul! Tisztelettel értesitem az uri közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre nagymennyiségű legújabb divatu, kitünő minőségű angol és francia szöveim megerkeztek. Kérem a tisztelt közönséget, látogassa meg Piac-utca 75 szám alatt levő üzletemet a gazdag választékú raktár megtekintésére.

Tisztelettel
Honig J.

TÁVIRATOK.

A képviselőházi ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, április 19.

A napirend előtt *Nessi Pál* szóba hozza, hogy a fővárosban a hus rendkívül megrágult, ostromozza a főváros politikáját, kéri a kormányt, miszerint hasson oda, hogy ezen a bajon segítve legyen. A hus-mizériákat legnagyobb részben a szövetszetteknek tulajdonítja.

Tisza ezt tagadja. A főváros élélézése rendkívül pontos és a fővárosnak az belügye. Mindazáltal a kormány minden befolyását fel fogja használni a közügyek megóvására.

Azután a vármegyei tisztviselők fizetésjavítására vonatkozó javaslat tárgyalására térnek át.

Szalay László a Kossuth-párt szónoka megindokolja határozati javaslatát. Szolgálati pragmatikát, a fegyelmi eljárás és a nyugdíjalap rendezését követeli a vármegyei tisztviselők részére. A városi tisztviselők javítására még a folyó évben javaslatot kellene a kormánynak benyújtani.

Tisza ismétli tegnapi idevonatkozó kijelentését. A határozati javaslatot nem fogadja el. **A városi tisztviselők fizetés rendezésére nem adhat biztos határidőt.**

Azután általánosságban elfogadják a vármegyei tisztviselők fizetésjavítására vonatkozó javaslatot, mely ellen csak a néppárt szavaz.

A részletes tárgyalásnál *Batthyányi Tivadar* gróf a javaslathoz módosítást ajánl. De azt elvetik s a javaslatot részletekben is elfogadják.

Vasutasok sztrájkja.

Budapest, április. 19. Hír szerint a vasutasok országos mozgalma ügyében ma a képviselőház ülése előtt sürgős minisztertanács volt. **A kereskedelmi miniszter komolyan tart a május 8-iki vasutas sztrájktól, melynek ellensúlyozására megkereste a műegyetem rektorát, hogy volnának-e ott szigorló mérnökök, akiket szükség esetén fel lehetne használni?**

Az ungvári mandátum.

Ungvár, április 19. A vármegyei központi választmány a *Rabár Mihály* lemondása folytán megüresedett mandátum betöltésére a választást május 4-ikére tűzte ki. A szabadelvűpárt ifj. gróf *Lónyay Sándor*t jelölte, aki Beregmegye főispánja volt s aki *Rabár* kir. közjegyzővel tegnap Ungvárra utazott. Mindketten a püspök vendégei. Gróf *Lónyay* programbeszédét a napokban tartja meg. Valószínű, hogy ellenjelöltje sem lesz.

Orosz-japán háború.

Pétervár ápr. 19. A harcztérről aradó illetékes forrás megezőfolja a távirati iradák ama híreit, mintha *Port-Arturt* megszállották volna a japánok és *Koreában* orosz előőrsöket fogtak volna el.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— áprili 19

Készaru: 5-ig drágább.

Buza áprilisra	7.82—7.88
Buza májusra	7.90—7.91
„ októberre	7.89—7.90
Rozs áprilisra	6.28—6.30
Rozs májusra	
Rozs októberre	6.50—6.52
Tengeri májusra	5.11—5.12
Tengeri júliusra	5.24—5.26
Zab áprilisra	
Zab októberre	5.50—5.51

A vidéki kereskedők jogai.

Érdekes miniszteri leirat.

— április 19.

Debreczen kereskedőit bizonyára érdekelni fogja az a miniszteri rendelet, mely tegnap érkezett *Arad* vármegyéhez és az iparistülethez. A rendeletet a kereskedelmi miniszter bocsájtotta ki s abban körvonalozza azokat a jogokat, amelyeknek határan belül különböző ipari cikkek igazolvány nélkül árusíthatnak. A jelentős leirat szövegében a következő:

Több hatóság felterjesztésére értesitem, hogy a szatócsok és vegyeskereskedők értesítő iparigazolványok alapján jogosítva vannak mindennemű, tehát nemcsak a nép elsőrendű szükségleti tárgyait képező iparcikkek elárúsítására, oly helyeken, ahol az illető iparcikkek kizárólagos elárúsításával foglalkozó szakmabeli kereskedő vagy ily cikkek kizárólagos elárúsításával foglalkozó iparos nincsen. Ehhez képest tehát, a mennyiben kész cipő, kalap és kész férfi öltöny kereskedők nincsenek, a szatócsok és vegyeskereskedők az említett iparcikket külön iparigazolvány nélkül is elárúsíthatják.

A készcipők és csizmák elárúsítása a képesítéshez kötött mesterségek közé nem tartozván, arra igazolványt akárki, tehát szatócs és vegyeskereskedő is szerezhethet és ennél fogva a cím által felvetett azon kérdés, hogy egyes szatócsok, illetve vegyeskereskedők mi címen kaptak kész cipő és csizmák elárúsítására iparigazolványt, tárgyaltalan.

Budapest, 1904. márcz 29.

Serényi Béla gróf államtitkár.

A miniszter rendelete abból a szempontból is fontos, hogy tisztázza az eszméket és a meglevő állapotot véglegesen rendezze s a mellett mégsem élesíti ki az iparosok és kereskedők közti konkurrencziát.

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra“ féle arczcrém, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arczcrém szeplő, májfoltok, vöröspattanások és mindenféle bőrtisztálanság ellen. Egy tégely 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznel, Debreczen, Kossuth-utca.

VEGYES HIREK.

* **Rablómerenylet Bokszegen.** Bokszegi tudósítók írja: Hétfőn éjjel négy bekoronált rabló a kontratói puszta lakó Tóth András földesgazdához betört s a gazdát és feleségét súlyosan megsebesítették, minden értékes holmiját és meglévő pénzét elvitték. Az asszony a rablók távozása után bevászorgott a csendőrökhez, az esetet bejelentette és azok a nyomozást azonnal meg is indították. Rendkívüli nehéz volt a csendőrök helyzete, mert semmi utbaigazító nyom nem volt, s így teljesen tájékozatlanul kellett a nyomozást megindítani. Ruzs csendőrszervezetének azonban sikerült a tetteseket kinyomozni és az elrabolt holmikkal együtt kézrekeríteni. Az elespelt betörők mind notórius, többször büntetett gonosztevők: Gura Györgye lugozói, János Gyula és Sida Sándor silygyiai, Voda Gligor bokszegi lakosok. Ezek közül János Gyula rablógyilkosságért már hat és fél évig ült börtönben. Természetesen ő volt a főcztikos. A lopott dolgok nagy része Voda Gligornál volt elrejtve, még pedig igen érdekesen. Kinn a mezőn az összes holmit elásta, erre részárított s a földet bevetette. A turpisságra azonban mégis rájöttek s a bokszegi csendőség beszállította a bűnösöket a borosjenői fogházba.

* **A meglincselt koldus gyilkosai.** Megirtuk annak idején, hogy Hegyközkövesi, biharmegyei községben a lakosság agyonverte Felföldi György vak koldust, aki minden szerencsétlensége mellett a falu réme volt és azzal gyanúsították, hogy a községben az utóbbi időben sűrűn előfordult tüzeseteket ő okozta. Herékkel ezelőtt történt ez s azóta a hatóságok a legnagyobb erélyvel nyomoztak, hogy a szerencsétlen koldus gyilkosait kinyomozzák. Eleinte úgy látszott, hogy minden hiabavaló, mert a falu népe közakarattal határozta el a rémes tettet, a csendőrségnek azonban hosszas kutatás után sikerült a tetteseket kinyomozni s most 3 tettet letartóztattak, Balogh András, Mester Sándor és Bihari Sándor odaváló parasztagazda személyében. Kettő beismerte a tettet, a harmadik azonban konokul tagad. Érdekes, hogy a csendőséget egy vasvilla darab vezette nyomra. A gyilkosság után ugyanis a helyszínen egy vasvilla ágat találtak s hosszas nyomozás után a vasvillát megtalálták az egyik gazdakujában. — A csendőség ezt az embert fogta vallatóra, aki tettet beismerte s megnevezte két bűntársát, akiket szintén letartóztattak.

* **A hitves bosszúja.** Balog György kesziéi földmivelő folytonosan perlekedésben élt a feleségével szül. Zsiván Mártával, amire leginkább az adott okot, hogy a férfi egész nap a koreszmában dőzsölt. Tegnap is így történt. Az asszony végre megsokalta a dolgot, összecsomagolt minden elvibeit, és ott hagyta a részeges embert. Balog most feljelentette lopás miatt.

* **Hamis tizkoronások.** A felvidéki penzhamisítók főfészkében: Verseczen a napokban ismét egy széles kiterjedéű penzhamisító bandát lepleztek le, melynek tagjai hamis tiz koronások gyártásával foglalkoztak. A banda fejét, Balán Zariet 12 tagjával letartóztatták. A náluk megejtett házkutatás alkalmából összesen 487 drb. sikerült hamisítványt koboztak el, de a tulajdonképeni bűntanyát nem sikerült felfedezni. Valamennyien tagadásban vannak és azt mondják, hogy jóhiszeműleg jártak el, mert azt hitték, hogy a pénz, melyet ismeretlen embertől kap-

tak, nem hamis. Ez annál is inkább lehetetlennek tetszik, mert csupán Balánál 420 darabot találtak. A nyomozás még folyamatban van.

* **Uj asztaltársaság.** Fialat, jobbára kereskedő ifjakból új asztaltársaság alakult e héten a Dréher sörcsarnok helyiségében. Az új asztaltársaság szegény családok fölségélyezését tüzte ki feladatául. A czél elérésére az asztaltársaság már május 7-én estélyt ad a Dreher sörcsarnok összes helyiségeiben. A kedélyes estélyre néhány nap múlva kibocsátják a meghívókat is. Az asztaltársaság, melynek közel száz tagja van, tisztikarát a következőképen alakította meg: elnök lett Adler Henrik, főrendező: Glück Géza és Kálmán Lajos, pénztárnok: Szilas Sándor, ellenőr: Reichmann Lipót, jegyző: Kiss Vilmos.

* **Gyilkosság Mehalán.** A mehalai rémes gyilkosság ügyében egyre újabb adatokat derít ki a vizsgálat. A szerencsétlen leány holttestét tegnap boncolták fel. Szigeti Henrik dr. és Urbanetz Ede dr. törvényszéki orvosok Kotócz Pál vizsgálóbíró jelenlétében és kétségtelenül megállapították, hogy a jelen esetben szadizmusi kéjgyilkosság forog fenn. A holttestnek nemcsak a nyakát vágta le a bestiális gyilkos, hanem arczán és mellén is megsebezta. Megállapították azt is, hogy a gyilkosság nem egy helyen lett elkövetve. A gyilkos előbb az arczán sebezte meg áldozatát, mire az menekülni igyekezett és csak aztán vágta el nyakát, miután holttestet meg akarta becssteleníteni, munkájában azonban minden valószínűség szerint megriasztották. — Jelentettük, hogy a gyilkosság gyanúja egy 39-ik gyalogezredbeli közlegény ellen irányul. Az ezred parancsnoka ma mindkét zászlóalj legénységét kivizsgálta és Pasku György, Ardelean Vaszilie és Gilk Ferencz mehalai lakosok előtt elléptette, akik a tettet Kapamadzsia százados szolgájában, Tóth Istvánban vélték felismerni. Igaz ugyan, hogy ő volt az, aki a gyakorlótéren átfutott, de azzal volt megbízva, hogy a századost a városban várja be és lovát vegye át. Artatlansága ma minden kétséget kizárólag kiderült. A csendőrök tegnap a mehalai uton letartóztattak három csavargót, kik közül az egyiknek, Radu Milosnak ruhái vértől áztatottak és minden jel arra mutat, hogy ő követte el a kéjgyilkosságot. A vizsgálat folyik.

Dal a Bényi Örszéről.

„Kár lesz neked Bénye Örsze
Az erdőbe járni!“ —
„Friss számóczát, piros epret
Ott lehet találni;
Arra vágyik piros ajkam,
Klárís,
Alig várom, megtalálom,
Elmegyek én már is!“
„Még se' lesz jó, ne menj lányom,
Ne menj az erdőbe;
Sok a bokor, még elbotlól,
Jaj, be' sikos földje!“ —
„Mért ne mennék? Megijednék
Még is?!
Szép vadrózsát honnan hozzak?
S ne szakítsak én is?!“
...Nem hallgat a Bényi Örsze,
Nem hallgat a szóra.
Szedi ott künn a számóczát,
Szedi kis kacsója.

S alig-alig tép vadrózsát,
Már is
Rezzen az ág, az uraság,
Hogyha lopva jár is!

...Ma lelopta a számóczát
Piros ajakáról,
Azután meg a rózsákat
Gyönyörű arczáról!...
Várja Örsze... ha hiába'
Vár is!
Mély az Iza, reá bizza
Bánatát — s magát is!

Taylor.

INGATLANOK FORGALMA.

Dr. Müller Károly és neje Beck Matild veszik a debreczeni 2284. sz. tjkvben foglalt Hatvan-utca 16. sz. házat Traher Gyula és neje Sárközi Herminától 42,000 koronáért.

Hunyadi János és neje Menyhárt Mária veszik a debreczeni 8774. sz. tjkvben 545—a. hr-z. a. foglalt 260 négyszögöl Boldogfalvi kerti szőlőt Gonda Bálintné Mátéfi Esztertől 360 kor.

Nagy Mihály és neje Lukács Juliánna veszik a pusztai halápi 159. sz. tjkvben foglalt 8 hold 883 négyszögöl kaszálót Fazekas Jánostól 3400 kor.

Balog Dávid veszi a debreczeni 379. sz. tjkvben foglalt Bercsenyi-utca 99. sz. háznak Tolvaj Józsefné Szele Juliánától illető 1/2 részt 850 kor.

Nagy Mihály és neje Tömösvári Zsuzsanna veszik a debreczeni 1090. sz. tjkvben foglalt Kut-utca 57. sz. házat Törös Mihálytól 1900 kor.

Molnár József és neje Gál Terézia veszik a debreczeni 313. sz. tjkvben foglalt 1 hold, 792 négyszögöl majorsági földet a debreczeni Közgazdasági Banktól 11,150 kor.

Böhm Ferencz és neje Siesz Juliánna veszik a debreczeni 2610. sz. tjkvben foglalt Salétrom-utca 6 számú házat Kőmives Józsefné Szücs Juliánától 8100 koronáért.

Schiller János veszi a debreczeni 8698. sz. tjkvben foglalt 304. négyszögöl majorsági földet Székely Lajos és neje Vida Zsuzsánától 3000 kor.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

8

Miket akkor elmondott magának, folytatása volt elbeszélésünk élén álló magánbeszédének. De az írásban foglalt magánbeszéd volt. Péter szerette írni, mindig érezte forni magában az erre való bivatást, rögtön támadó, heves izgatottság alakjában, melynek szükség volt kifejezését adni, hogy egészszé, valódi gondolatát válják.

E koronkenti belső fellángolások hatalmukba kerítik egész életét a nélkül, hogy eredménydussá tették volna, mert rendszeren elnyomta, visszaadta keblébe a nélkül, hogy szavakba akarta volna önteni.

Ma, ez órában azt képzelte, hogy legyőzheti nagymérvű izgatottságát, ha fáradtságot vesz magának elemezni azt.

Ez alkalom vagy tájkép vázlata vezette papírra s miután azt nem tagadta meg magától, hogy élvezze és szeresse a természetet és művészetet, észrevételei néha

meglehető irodalmi alakban voltak elő-
adva.

Nekem — szólt magában Péter — leg-
nagyobb bajom az ábrándozás. Ugy feloszlik
ebben minden gondolatom, mint kőd a nap-
fényben.

Midőn gyönyörzetemet írott szavak-
ban fejezem ki, igen jól esik nekem. Miért
ne kíséreném meg most fájdalomnak adni
kifejezést, mert elvitázhatlan, hogy szenved-
dek, az ördög tudja mi okon és így még
soká szenvedhetek a nélkül, hogy magam
is fel bírnám fedezni, mi az.

Lépjünk ki ez általánosságból, igyekez-
zünk megszabadulni e következtetlenségtől,
léssuk, hol a baj!

Ha szavakba tudom foglalni, az a
jele, hogy valóban létezik, ha pedig nem,
akkor nincs mitől félni, majd elmúlik ma-
gától is.

Magával ily módon egyezkedvén. Pé-
ter meghegyezte irónját s felnyitotta naplóját;
a fenyők árnyékában a fűbe letelcspedve,
ékként kezdett írni:

„Egy hét óta mély unalom fog el.
Magános lakom nem felel meg róla alko-
tott szép álmaimnak. Szeretném mohosnak
látni, aranyas fáktól körözve, befutva rep-
kénynyel.

A helyett, hogy minden, amit körülte-
ültettem, zöld szőnyegként borítaná, nem
látok rajta mást a vakító fehér falaknál,
körülvéve a még igenis új lécezetettel. Sze-
rensére anyámat mindez bámulatra ragadja
s azt mondja, száz évig is el tudna élni
ily szép palotában. Szegény kedves anyám!

— Hadd éljen benne, hadd legyen
büszke rá, hadd teljék öröme. Ea elvise-
lem részemről a végetlen, mérhetetlen unal-
mat, mely szívemen fog rágódni talán ama
falak között.

— Most meg azt mondom, talán. De
ki tudja? Hosszas időn át azt hittem, hogy
miután oly nagy beennem a hajlam a szo-
morkodásra s emésztő vágyra, a lemondás
és megnyugvással is éppen úgy lesz; de
ugy látom, az egyensúly megingott, vagy
talán fel sem volt egészen állva még.

— Vajjon igen ifju vagyok még, vagy
már igen öreg? Unatkozott, vagy egészen
megtört kedélyű ember vagyok-e? Mit
használ e felett téplődni, ha az eredmény
ugyanaz?

— Inkább azt mondhatnám, hogy fel-
vagyok emésztve. A vadállatok felét szét-
tépték már szívemnek a szívem megmaradt
része csak arra való, hogy érezze, mi hiány-
zik a keblemből.

— Azonban mire való e siralmak? E
hasztalan panaszok mire vezetnek? Ki fog
azok iránt valaha érdeklődni? Anyámnak
erről mitsem szabad tudni s mely más ke-
belnek okozhatna az fájdalmat?

— Mariánna!... Mi ez!? hogyan Ma-
riánna? Csak azért gondolok rá, mert ő az
egyedüli lény, ki anyámmal együtt képezi,
kiegészíti a házi körömöt, de arra igen nagy
távolság létezik köztünk, hogy összekössem
őt álmódosásaimmal, korunk, tapasztalataink,
gondolkodásainkkal, mind különbözők.

— És pedig, ugy látszik, Mariánna is
szeret elmélkedni, de oly nagyon keveset
beszél. Sem modora, sem arca nem árul
el soha vágyat a közlékenységre.

— Ea ugy hiszem, ő igen boldog,
elégült!

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, kedden április hó 19-én,
BOBERCZEG.

Regényes nagy operett 3 felvonásban.

Holnap, szerdán, április hó 20-án, bérlet 167-ik
sz. „B”

Egyenlőség.

Fantázia 4 felvonásban.

Óriási választék

== érkezett raktárra ==

szebbnél-szebb

RUHADISZEKBŐL,

== CSIPKÉK. ==

Gurlandok,

== NAPERNYŐK, ==

DIVAT- és BŐR-ÖVEKBŐL.

BOSZNAV J. és TÁRSA

divatáruházába,

2 Debreczen Kossuth-utaza 5. sz.

**Tavaszi és nyári
ujdonságok!**

Kardos László

üzletében.
Debreczen Kossuth-u. 9

Az üzlet jó hírnevéhez
méltó micőségű, izléses
és színtartó nőiruha mosó-
kelmék és pedig Kartonok.
— Satinok, Levantinok,
Ajourok, Batistok, Duches-
sek, fehér Pique és sa-
lyem-sző esetek, — Zsérak

Ganibal-féle hajeltávolító víz,

eltávolítja az arczról és testről — 2 pe cz alatt, — egyszeri használat után

== a legerősebb haját, ==

(s mely a karokon, kezeken, füleken, lábakon ékelenkedik), fájdalom nélkül és
a bőr megsértése nélkül. Egészen új és tökéletes találmány, mely csodálatos és
alapos eredményeket ért el. Igen kellemes illatu és könnyen alkalmazható. Telje-
sen ártalmatlan, arzenik és méz tartalom nélküli (Jótállás mellett) — Ára üve-
gecskéként 5 frt. — Urak részére nagy üvegben 8 frt. — Kizárólag erős arc-
szőr eltávolítására 5 frt. Pelyhedő szőr eltávolítására 4 frt. Postaszállítást titok-
tartás mellett, mindenhová utánvétel eszközzel a felvilágosítást.

B. M. Ganibal Bécs, III. Linkebahngasse 3 Főraktár: Páris, 16. Rue Truchet.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

== Kiválóan jó ízű. ==

Több mint 2000 orvos elismerő nyilatkozat.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógyszertárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért

1/4 " " " 4 " 40 "

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 sz. 8 fillér.

SZÓDAVIZ GYÁRTÁSHOZ szükséges jókarban levő gép kedvező fizetési feltételek esetleg részletfizetésre is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

PÉNZTÁROS KISASSZONYT keresünk, a ki kereskedelmi iskolát is végzett. Telegdi K. Utoda Eperjesy István, könyvkereskedés Debreczen, Városházépület.

EGY GYAKORLOTT varróleány felvétetik Buda-ú. 11. sz. alatt.

A VASÚT MENTÉN 3 szoba, konyha, kamara, istállóval, külön udvarral kiadó. Értekezhető Hüvelyes-ú. 3.

20,000 darab nemes rózsató

a legújabb fajokban kapható műkertészeti és rózsatelepeken, a M. Á. V. főállomása mögött, a csónakázó-tó mellett, (az u. n. Egyletkert). Virágcsarnokomban, (Piac-utca 26. sz. Telefon szám 340.) mindenféle virágmunkák, csokrok, koszorúk stb. a legutányosabb áron készítenek — A n. é. közönséget tisztelő felkérem rózsatelepem szives megtekintésére.

Farkas Gyula

műkertész, Debreczen.

A ki olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-ú. 21.

Templomok, városi lakóházak káptalányok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonozást vagy bármely építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre tölcseztéses kölcsönt előnyöse eszközöl ki. — Biztos árral elkészít a közele, átutazó és a csemeteri vizsgára. — Építő irodájának olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Több szépfaju rózsák,

jegenye-akácok, Hárs, Platan, juhar, olaj, Bignonia, somorophora, eper, kóris stb.

Diszbokrok: Fenyők, Tuják, önálló és szegély Boscuszok, oltott laptarózsák, pöszméték. Kaphatók ugy cserépes virágos, virágpálántok, kötszói diszmunkák, koszorúk, csokrok, a legutányosabb áruk mellett, a legszebb kivitelben készíttatnak

Fehértői István

kertészeti telepen.

Széchenyi-utca végén. Posta-kert 11.

Pompás állásu bajusz!

Ganibal-féle arconda!

eredeti szakál szatén alkalmazása által. Új, csodálatos folyadék, mely egyszeri használat után a bajuszt minden tetszés szerinti formába és fekvésbe hozza, szakál-kötő segítségével nélkül. Eredmény állandó 2 napig, a nélkül, hogy az a meleg vagy nedvesség által befolyásolható volna. Igen szükséges és csodálatra méltó találmány. — Ara üvegcskéket 3 kor. és 5 kor. Postaszállítást utánvéttel vagy levélbélyegzek ellenében eszközöl a feltaláló:

B. M. GANIBAL Bécs, III., Linkebahugasse 3.

Főraktár: Páris, Rue Trouchet.

Hatása csodálatos és teljesen garantálva!

Hölgyek részére

RUHA DIVAT

A tisztelt közönség előtt előnyösen ösmert

MÜTEREM.

D. LESSNER

BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 81—83. BÉCS,

nagyarányu fényesen berendezett áruházát a legmelegebben ajánljuk.

FELELŐSSÉGET VÁLLALUNK A JÓMINŐSÉGÉRT!!!

Képes divatlapok, valamint árjegyzékek, magyarázatok és minták gyapju, selyem és mosó szövetekből kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyapju divat szövetek. 24 krajczártól 4 frt 30-ig.

Selyem divat szövetek 95 „ 4 forintig.

Mosó divatszövetek 12 „ 2 frt 50-ig.

Rendeléseknél tessék e lapra hivatkozni.